Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

36 945 IIA **Jaarverslag en Slotwet Staten-Generaal 2025**

Nr. 1 **JAARVERSLAG VAN DE STATEN-GENERAAL**
Ontvangen 20 mei 2026

INHOUDSOPGAVE

Gerealiseerde uitgaven en ontvangsten **3**

A. Algemeen **4**

1. Aanbieding van het jaarverslag en verzoek tot dechargeverlening **4**
Dechargeverlening door de Tweede Kamer 6
Dechargeverlening door de Eerste Kamer 6

2. Leeswijzer **7**

B. Beleidsverslag **9**

3. Beleidsartikelen **9**
3.1 Artikel 1. Wetgeving en controle Eerste Kamer 9
3.2 Artikel 2. Uitgaven ten behoeve van leden en oud-leden Tweede Kamer 12
3.3 Artikel 3. Wetgeving en controle Tweede Kamer 15
3.4 Artikel 4. Wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer 21

4. Niet-beleidsartikelen **23**
4.1 Artikel 10. Nog onverdeeld 23

5. Bedrijfsvoeringsparagraaf **24**
5.1 Bedrijfsvoeringsparagraaf Eerste Kamer 24
5.2 Bedrijfsvoeringsparagraaf Tweede Kamer 25

C. Jaarrekening **27**

6. Verantwoordingsstaat **27**

7. Saldibalans **28**

8. WNT-verantwoording 2025 Staten-Generaal **33**

GEREALISEERDE UITGAVEN EN ONTVANGSTEN

Figuur 1 Gerealiseerde uitgaven verdeeld over beleidsartikelen en niet-beleidsartikelen (x €1 mln.). Totaal € 278.502.000,-

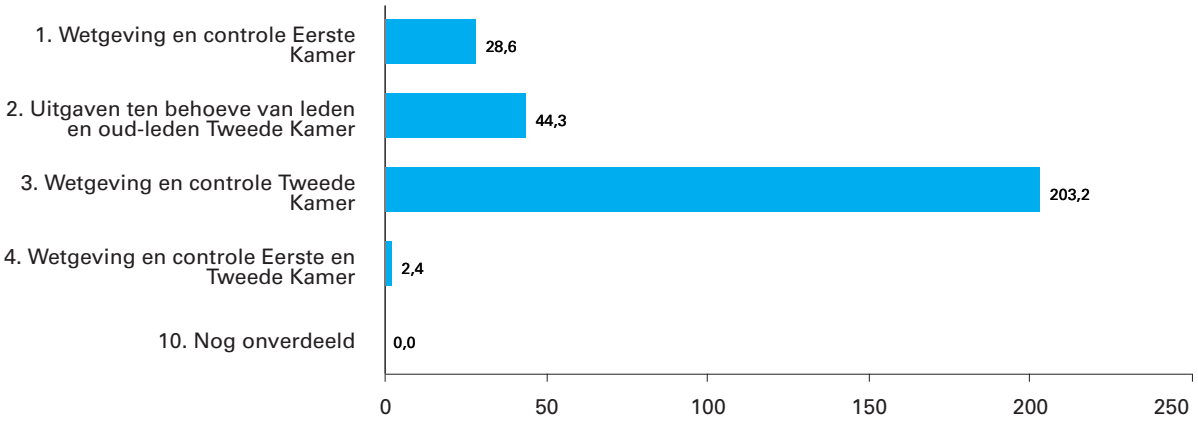

Figuur 2 Gerealiseerde ontvangsten verdeeld over beleidsartikelen en niet-beleidsartikelen (x €1 mln.). Totaal € 17.158.000,-

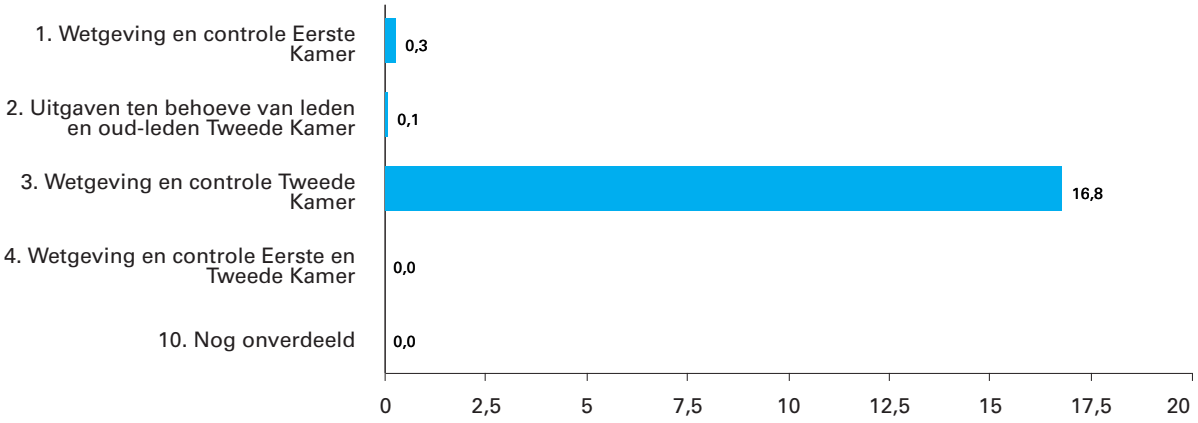

A. ALGEMEEN

1 1. Aanbieding van het jaarverslag en verzoek tot dechargeverlening

AAN de voorzitters van de Eerste en de Tweede Kamer van de Staten-Generaal.

Hierbij bied ik u het jaarverslag van de begroting van de Staten-Generaal (IIA) over het jaar 2025 aan. Onder verwijzing naar de artikelen 2.37 en 2.40 van de Comptabiliteitswet 2016 verzoek ik de beide Kamers van de Staten-Generaal de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties decharge te verlenen over het in het jaar 2025 gevoerde financiële beheer.

Voor de oordeelsvorming van de Staten-Generaal over dit verzoek tot dechargeverlening stelt de Algemene Rekenkamer als externe controleur op grond van artikel 7.14 van de Comptabiliteitswet 2016 een rapport op. Dit rapport wordt op grond van artikel 7.15 van de Comptabiliteitswet 2016 door de Algemene Rekenkamer aan de Staten-Generaal aangeboden. Het rapport bevat de bevindingen en het oordeel van de Algemene Rekenkamer over:

1. het gevoerde begrotingsbeheer, financieel beheer, materiële bedrijfsvoering en de daartoe bijgehouden administraties van het Rijk;
2. de centrale administratie van de schatkist van het Rijk van het Ministerie van Financiën;
3. de financiële verantwoordingsinformatie in de jaarverslagen;
4. de totstandkoming van de niet-financiële verantwoordingsinformatie in de jaarverslagen;
5. de financiële verantwoordingsinformatie in het Financieel jaarverslag van het Rijk.

Bij het besluit tot dechargeverlening worden verder de volgende, wettelijk voorgeschreven, stukken betrokken:

1. het Financieel jaarverslag van het Rijk over 2025;
2. het voorstel van de slotwet dat met het onderhavige jaarverslag samenhangt;
3. het rapport van de Algemene Rekenkamer over het onderzoek van de centrale administratie van de schatkist van het Rijk en van het Financieel jaarverslag van het Rijk;
4. de verklaring van goedkeuring van de Algemene Rekenkamer over de in het Financieel jaarverslag van het Rijk, over 2025 opgenomen rekening van uitgaven en ontvangsten over 2025, alsmede over de saldibalans over 2025 (de verklaring van goedkeuring, bedoeld in artikel 7.14, tweede lid, van de Comptabiliteitswet 2016).

Het besluit tot dechargeverlening kan niet worden genomen, voordat de betrokken slotwet is aangenomen en voordat de verklaring van goedkeuring van de Algemene Rekenkamer is ontvangen.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

P.E. Heerma

Dechargeverlening door de Tweede Kamer

Onder verwijzing naar artikel 2.40 van de Comptabiliteitswet 2016 verklaart de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal dat de Tweede Kamer aan het hiervoor gedane verzoek tot decharge-verlening tegemoet is gekomen door een daartoe strekkend besluit, genomen in de vergadering van

De Voorzitter van de Tweede Kamer,

Handtekening:

Datum:

Op grond van artikel 2.40, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2016 wordt dit originele exemplaar van het onderhavige jaarverslag, na ondertekening van de hierboven opgenomen verklaring, ter behandeling doorgezonden aan de voorzitter van de Eerste Kamer der Staten- Generaal.

Dechargeverlening door de Eerste Kamer

Onder verwijzing naar artikel 2.40 van de Comptabiliteitswet 2016 verklaart de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal dat de Eerste Kamer aan het hiervoor gedane verzoek tot dechargeverlening tegemoet is gekomen door een daartoe strekkend besluit, genomen in de vergadering van

De Voorzitter van de Eerste Kamer,

Handtekening:

Datum:

Op grond van artikel 2.40 van de Comptabiliteitswet 2016 wordt dit originele exemplaar van het onderhavige jaarverslag, na ondertekening van de hierboven opgenomen verklaring, doorgezonden aan de Minister van Financiën.

2. Leeswijzer

Voor u ligt het jaarverslag 2025 van de Staten-Generaal.

Het jaarverslag 2025 is als volgt opgebouwd:

A. een algemeen deel met de dechargeverlening;
B. het beleidsverslag met de artikelen en de bedrijfsvoeringsparagraaf;
C. de jaarrekening met de verantwoordingsstaat, de saldibalans en de WNT-verantwoording 2025;
D. De bijlage toezichtrelaties ZBO's en RWT's.

Specificatie apparaatsuitgaven
De begroting van de Staten-Generaal heeft geen apart centraal apparaatsartikel. In de beleidsartikelen is bij de toelichting onder de tabel budgettaire gevolgen van beleid een uitsplitsing van de apparaatsuitgaven opgenomen.

Groeiparagraaf
Ten opzichte van het jaarverslag van vorig jaar zijn in dit jaarverslag geen wijzigingen te melden.

Grondslagen voor de vastlegging en de waardering
De verslaggevingsregels en waarderingsgrondslagen die van toepassing zijn op de in dit jaarverslag opgenomen financiële overzichten zijn ontleend aan de Comptabiliteitswet 2016 en de daaruit voortvloeiende regelgeving, waaronder de Regeling rijksbegrotingsvoorschriften. Voor de begrotingsadministratie wordt het verplichtingen-kasstelsel toegepast.

Focusonderwerp
Het focusonderwerp voor de verantwoording 2025 heeft geen betrekking op het jaarverslag van de Staten-Generaal.

Beleidsverslag

Beleidsprioriteiten
Een college dient, conform de Comptabiliteitswet 2016, artikel 2.1 lid 7 betreffende een niet-departementale begroting, enkel haar taken en bedrijfsvoering weer te geven. Derhalve bevat de niet-departementale begroting – in vergelijking met departementale begrotingen waarbij wel een weergave van het beleid wordt opgenomen – geen beleidsprioriteiten. In aansluiting hierop worden geen beleidsprioriteiten opgenomen in het beleidsverslag.

Beleidsartikelen
Een beleidsartikel is opgebouwd uit de volgende elementen:
A. Algemene doelstelling;
B. Rol en verantwoordelijkheid;
C. Beleidsconclusies;
D. Budgettaire gevolgen van beleid;
E. Toelichting op de financiële instrumenten.

Het niet-beleidsartikel is opgebouwd uit de tabel budgettaire gevolgen en de toelichting op de tabel.

Toelichting op de financiële instrumenten
In de toelichting op de financiële instrumenten wordt een toelichting gegeven bij verschillen tussen de vastgestelde begroting 2025 en de realisatie 2025. Indien van toepassing wordt hierbij verwezen naar de eerste en tweede suppletoire begroting 2025. Het uitgangspunt is om daar de beleidsmatige en technische mutaties toe te lichten die groter zijn dan of gelijk zijn aan de ondergrens zoals deze in de Rijksbegrotingsvoorschriften is opgenomen, de zogenaamde staffel, te weten:

Tabel 1 Ondergrens (staffel) op basis van de Rijksbegrotingsvoorschriften

Begrotingsartikel	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € mln.)	Technische mutaties (ondergrens in € mln.)
1. Wetgeving en controle Eerste Kamer	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
2. Uitgaven ten behoeve van leden en oud-leden Tweede Kamer	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
3. Wetgeving en controle Tweede Kamer	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 4 mln. Ontvangsten: 2 mln.
4. Wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
10. Nog onverdeeld	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.

Bedrijfsvoeringsparagraaf
Voor de Eerste Kamer en Tweede Kamer is een afzonderlijke bedrijfsvoeringsparagraaf opgenomen.

Jaarrekening

Verantwoordingsstaat
In de jaarrekening treft u de verantwoordingsstaat voor de Staten-Generaal.

Saldibalans
In de jaarrekening wordt de saldibalans opgenomen met de bijbehorende toelichting.

WNT-verantwoording
Het jaarverslag wordt afgesloten met de verantwoording van de Wet Normering Topinkomens (WNT) van de Staten-Generaal.

B. BELEIDSVERSLAG

Beleidsprioriteiten

3. Beleidsartikelen

3.1 Artikel 1. Wetgeving en controle Eerste Kamer

A. Algemene doelstelling

De Eerste Kamer vormt samen met de Tweede Kamer de Staten-Generaal. De voorzitter van de Eerste Kamer is ook de voorzitter van de Verenigde Vergadering van de Staten-Generaal, zoals de vergadering op Prinsjesdag waarin de koning de troonrede voorleest.

De kerntaken van de Eerste Kamer zijn het toetsen van voorgenomen wetgeving als medewetgever en het controleren van het regeringsbeleid. De Eerste Kamer heeft als doel goede wetgeving en controle tot stand brengen. Dit vertaalt zich in:
- deugdelijke toetsing van de kwaliteit, de uitvoerbaarheid en de handhaafbaarheid van nationale en Europese ontwerpwet- en regelgeving;
- adequate controle van het Nederlandse regeringsbeleid;
- transparantie over de uitoefening van haar eigen taken en bevoegdheden en de uitvoering daarvan, en toereikende voorzieningen in een effectieve en efficiënte ondersteunende organisatie: de griffie;
- De Eerste Kamer vormt de voorlaatste schakel in de keten van het wetgevingsproces. Na aanvaarding door de Eerste Kamer bekrachtigt het staatshoofd wet- en regelgeving.;
- De controle op het regeringsbeleid gebeurt in interactie met de regering. De Eerste Kamer is betrokken bij de voorbereiding van zowel nationale als Europese wetgevings- en beleidsvoorstellen.

De bevoegdheden van de Eerste en Tweede Kamer op Europees terrein zijn dezelfde als op nationaal terrein. De Eerste Kamer
- voert onder andere overleg met de regering over de regeringsinzet bij de voorbereiding van Europese wetgeving;
- participeert in het kader van internationale samenwerking en parlementaire diplomatie in parlementaire assemblees van internationale organisaties;
- onderhoudt contacten met parlementen en regeringen van andere Europese lidstaten.

B. Rol en verantwoordelijkheid

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is verantwoordelijk voor het beheer van de begroting van de Staten-Generaal. De colleges voeren zelf het beheer over hun begroting of hun begrotingsdeel. Over de inhoud van dit beheer zijn in artikel 4.4, lid 4 van de Comptabiliteitswet 2016 afspraken vastgelegd (de zogenoemde beheerafspraken) tussen de minister en de colleges, waarin recht gedaan wordt aan hun staatsrechtelijke positie.

C. Beleidsconclusies

Het beleid van de Eerste Kamer is in 2025 niet gewijzigd.

D. Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 2 Budgettaire gevolgen van beleidsartikel 1. Wetgeving en controle Eerste Kamer (bedragen x € 1.000)

		Realisatie				Vastgestelde begroting	Verschil
		2021	2022	2023	2024	2025	2025	2025
Art.	**Verplichtingen**	**20.837**	**20.432**	**22.204**	**26.224**	**29.662**	**25.634**	**4.028**
	Uitgaven	**21.904**	**21.178**	**22.595**	**25.531**	**28.599**	**25.634**	**2.965**
1.0	**Wetgeving en controle Eerste Kamer**	**21.904**	**21.178**	**22.595**	**25.531**	**28.599**	**25.634**	**2.965**
	Institutionele inrichting	*17.081*	*15.701*	*16.942*	*19.548*	*21.998*	*19.828*	*2.170*
	Apparaat Eerste Kamer	17.081	15.701	16.942	19.548	21.998	19.828	2.170
	Personele uitgaven	*4.661*	*4.910*	*5.137*	*5.495*	*5.761*	*5.327*	*434*
	Vergoedingen voorzitter/leden Eerste Kamer	4.661	4.910	5.137	5.495	5.761	5.327	434
	Materiële uitgaven	*162*	*567*	*516*	*488*	*840*	*479*	*361*
	Verenigde vergadering	162	567	516	488	840	479	361
	Ontvangsten	**151**	**342**	**262**	**135**	**270**	**140**	**130**

E. Toelichting op de instrumenten

Uitgaven

Institutionele inrichting

Apparaat Eerste Kamer
Naast de uitgaven voor de ondersteuning van de Eerste Kamer, huisvesting en overige bedrijfsvoeringskosten, zijn de middelen ingezet voor de regeling ondersteuningsbudget fracties. Daarnaast is gestart met de implementatie van het nieuwe parlementaire systeem (€ 1,6 mln.). Totale kosten artikel apparaat (€ 22 mln.).

Personele uitgaven

Vergoeding voorzitter/leden Eerste Kamer
De vergoedingen aan de voorzitter en leden van de Eerste Kamer zijn volgens beleid en wetgeving vergoed (€ 5,8 mln.).

Materiële uitgaven

Verenigde Vergadering
In 2025 heeft de Verenigde Vergadering ter gelegenheid van de opening van het parlementaire jaar op Prinsjesdag voor de vierde keer plaatsgevonden in de Koninklijke Schouwburg in Den Haag. Dit vanwege de renovatie van het Binnenhof en in plaats van de gebruikelijke locatie in de Ridderzaal. De organisatie van Prinsjesdag is bekostigd door de Eerste Kamer (€ 0,5 mln.).

Daarnaast is in het teken van 80 jaar vrijheid een bijzondere Verenigde Vergadering gehouden in de Grote Kerk (€ 0,3 mln.). Hiervoor is bij Najaarsnota budget toegekend.

Tabel 3 Specificatie apparaatsuitgaven (bedragen x € 1.000)	
	2025
Totaal apparaat	**28.599**
waarvan personeel	9.434
Eigen personeel	8.346
Externe inhuur	999
Overig personeel	89
waarvan materieel	12.564
waarvan overig (leden EK)	5.761
waarvan overig (Prinsjesdag)	840

Ontvangsten

In 2025 is € 0,3 mln. aan ontvangsten gegenereerd. De ontvangsten betreffen de afwikkeling van voorschotten die verstrekt zijn aan de fracties voor hun ondersteuning over 2024.

3.2 Artikel 2. Uitgaven ten behoeve van leden en oud-leden Tweede Kamer

A. Algemene doelstelling

Onder dit artikel worden rechtspositionele uitgaven aan leden en oud-leden van de Tweede Kamer, alsmede hun nagelaten betrekkingen, geschaard.

De Tweede Kamer draagt ingevolge de Wet schadeloosstelling leden Tweede Kamer en de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers zorg voor de uitgaven ten behoeve van:
- de schadeloosstelling van de leden van de Tweede Kamer;
- de reis- en overige kostenvergoedingen van de leden van de Tweede Kamer;
- de wachtgelden van oud-leden van de Tweede Kamer;
- de pensioenen van oud-leden van de Tweede Kamer en hun nabestaanden;

Tabel 4 Aantal deelgerechtigden pensioenen en wachtgelden oud-leden

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Pensioenen oud-leden	432	451	448	470	471	477
Wachtgelden oud-leden	14	58	48	103	118	155
Totaal	**446**	**509**	**496**	**573**	**589**	**632**

Tabel 5 Gemiddelde uitgaven per Kamerzetel (x 1.000)

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Schadeloosstelling	24.393	23.515	25.054	26.461	28.390	29.544
Gemiddeld per lid Tweede Kamer	163	157	167	176	189	197
Pensioenen en wachtgelden	9.468	11.918	10.275	12.372	15.899	14.745
Totaal	**33.861**	**35.433**	**35.329**	**38.833**	**44.289**	**44.289**
Gemiddeld per lid Tweede Kamer	226	236	236	259	295	
Schadeloosstelling leden Europarlement	0	0	0	0	0	0
Gemiddeld per lid Europees Parlement	0	0	0	0	0	0

B. Rol en verantwoordelijkheid

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is verantwoordelijk voor het beheer van de begroting van de Staten-Generaal. De colleges voeren zelf het beheer over hun begroting of hun begrotingsdeel. Over de inhoud van dit beheer zijn in de Comptabiliteitswet 2016 (artikel 4.4, lid 4) afspraken vastgelegd (de zogenoemde beheerafspraken) tussen de minister en de colleges, waarin recht gedaan wordt aan hun staatsrechtelijke positie.

C. Beleidsconclusies

Voor wat betreft de uitvoering en de beoogde resultaten deden zich geen bijzonderheden voor.

D. Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 6 Budgettaire gevolgen van beleidsartikel 2. Uitgaven ten behoeve van leden en oud-leden Tweede Kamer (bedragen x € 1.000)

		Realisatie				Vastgestelde begroting	Verschil
		2021	2022	2023	2024	2025	2025	2025
Art.	**Verplichtingen**	**34.885**	**36.903**	**41.088**	**48.514**	**44.582**	**43.423**	**1.159**
	Uitgaven	**35.434**	**35.329**	**38.833**	**44.289**	**44.289**	**43.423**	**866**
2.0	**Uitgaven ten behoeve van leden en oud-leden Tweede Kamer**	**35.434**	**35.329**	**38.833**	**44.289**	**44.289**	**43.423**	**866**
	Institutionele inrichting	*23.516*	*25.054*	*26.461*	*28.390*	*29.544*	*27.551*	*1.993*
	Schadeloosstelling	23.516	25.054	26.461	28.390	29.544	27.551	1.993
	Personele uitgaven	*11.918*	*10.275*	*12.372*	*15.899*	*14.745*	*15.872*	*– 1.127*
	Pensioenen en wachtgelden	11.918	10.275	12.372	15.899	14.745	15.872	– 1.127
	Ontvangsten	**46**	**43**	**48**	**58**	**104**	**86**	**18**

E. Toelichting op de instrumenten

Uitgaven

Institutionele inrichting

Schadeloosstelling
De uitgaven aan schadeloosstelling zijn ten opzichte van de oorspronkelijke begroting toegenomen. Dit heeft te maken met de toevoeging van middelen bij de eerste en september suppletoire begrotingen. De uitgaven zijn ten opzichte van de tweede suppletoire begroting lager uitgevallen.

Personele uitgaven

Pensioenen en wachtgelden
Ten opzichte van 2024 is het aantal politieke pensioenen licht gestegen van 471 naar 477 eind 2025. Het aantal wachtgeldgerechtigden is gestegen van 118 naar 155 eind 2025 als gevolg van de verkiezingen van 29 oktober.

De uitgaven van wachtgelden zijn lager ten opzichte van de begroting. Het budget voor de wachtgeldregeling was minder sterk aangesproken door voormalige Kamerleden. Bij eerste suppletoire begroting is hiermee rekening gehouden en is de begroting naar beneden bijgesteld. De realisatie van de pensioenen sluit nagenoeg aan bij de begroting.

Tabel 7 Pensioenen en wachtgelden (x 1.000)

	Uitgaven 2024	Uitgaven 2025	Verschil
Pensioenen	7.299	8.179	880
Wachtgelden	5.882	5.534	– 348
Outplacement	1.952	289	– 1.663
Uitvoeringskosten	766	743	– 23
Totaal	15.899	14.745	– 1.154

Ontvangsten

De ontvangsten hebben betrekking op de verrekening van neveninkomsten van de leden.

3.3 Artikel 3. Wetgeving en controle Tweede Kamer

A. Algemene doelstelling

Volksvertegenwoordiging
Als volksvertegenwoordiging heeft de Tweede Kamer twee hoofdtaken: controle van de regering en (mede)wetgeving. Deze taken vloeien voort uit de artikelen 50 (vertegenwoordiging van het gehele Nederlandse volk), 65 tot en met 72 (werkwijze), 81 tot en met 87 (wetten en andere voorschriften), 105 (begrotingen), 137 en 138 (grondwetgeving) van de grondwet en enkele andere (grond)wetsartikelen.

De ambtelijke diensten
Het ondersteunen van het constitutioneel proces. Dit doen de ambtelijke diensten door middel van het bieden van een politiek neutrale, adequate en innovatieve ondersteuning van de Kamerleden in alle facetten van hun werk als volksvertegenwoordiger. De politieke prioriteiten, zoals door de Kamer bepaald, zijn daarbij leidend.

B. Rol en verantwoordelijkheid

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is verantwoordelijk voor het beheer van de begroting van de Staten-Generaal. De colleges voeren zelf het beheer over hun begroting of hun begrotingsdeel. Over de inhoud van dit beheer zijn in artikel 4.4, lid 4 van de Comptabiliteitswet 2016 afspraken vastgelegd (de zogenoemde beheerafspraken) tussen de minister en de colleges, waarin recht gedaan wordt aan hun staatsrechtelijke positie.

C. Beleidsconclusies

Werkwijze Tweede Kamer
Medio 2024 is de werkgroep 'Voor een Kamer die Werkt' ingesteld naar aanleiding van de motie-Kamminga c.s. (Kamerstuk 35 867 nr. 10). Deze motie verzocht het Presidium een werkgroep in te stellen die inzichtelijk maakt wat de stand van zaken is met betrekking tot de aanbevelingen van een vijftal bij naam genoemde en andere relevante rapporten die sinds het rapport 'Versterking functies Tweede Kamer' zijn verschenen. Het doel was een integraal beeld te krijgen van de opvolging en samenhang, en indachtig de aanbevelingen en lessen uit dit rapport om tot aanbevelingen te komen hoe de werkwijze van de Kamer verder versterkt kan worden versterkt. Deze werkgroep, onder voorzitterschap van het lid Kamminga, bracht in april 2025 verslag uit en deed een aantal nadere aanbevelingen op het terrein van medewetgeving, controle, vertegenwoordiging, informatievoorziening en de werkwijze van de Kamer (Bijlage bij Kamerstuk 36673, nr. 4). Het eindverslag is op 20 mei 2025 behandeld door de commissie voor de Werkwijze.

De commissie voor de Werkwijze heeft besloten om een groot deel van de aanbevelingen uit het eindverslag door te geleiden aan de vaste commissies, een deel aan de Kamer als geheel voor te leggen en een deel zal aan het Presidium worden doorgeleid. Daarnaast heeft het lid Grinwis (ChristenUnie) tijdens de behandeling van de Raming aanvullend hierop een motie (Kamerstuk 36714, nr. 16.) ingediend (aangenomen) over het overnemen van de aanbevelingen uit het eindrapport van deze werkgroep.

Medewetgevende taken en controlerende
De tijdelijke commissie Grondrechten en constitutionele toetsing is in november 2024 ingesteld voor de duur van de parlementaire periode met primair een adviserende rol (het signaleren van en adviseren over de grondrechtelijke en constitutionele aspecten van regelgevende voorstellen ten behoeve van de verdere behandeling door de vaste Kamercommissies en de Kamer) en secundair een informerende en aanjagende rol (het vergroten van de aandacht voor en kennis van grondrechten en constitutionele aspecten in de Kamer). De tijdelijke commissie heeft in het kader van haar primaire rol in ruim een half jaar tijd 10 adviezen opgesteld en haar werkwijze in de praktijk verder uitgewerkt. Daarnaast had de tijdelijke commissie een aantal zaken en activiteiten uitgewerkt in het kader van haar secundaire rol, maar vanwege de val van het kabinet en dus het eerdere einde van de parlementaire periode zijn deze uiteindelijk niet tot uitvoering gebracht. Op 24 september 2025 bracht de tijdelijke commissie verslag uit van haar werkzaamheden. Het Presidium deed daarbij een voorstel aan de nieuwe Kamer om de termijn van de tijdelijke commissie Grondrechten en constitutionele toetsing te verlengen, zodat meer ervaring kon worden opgedaan met deze nieuwe werkwijze. Op 12 november 2025 nam de Kamer dit advies over en werd de tijdelijke commissie opnieuw ingesteld voor de komende parlementaire periode. De tijdelijke commissie zal weer één keer per twee weken vergaderen en is begonnen op 4 december 2025. De tijdelijke commissie bestaat nu uit tien Kamerleden: Faber (PVV), Sneller (D66), Ellian (VVD), Bushoff (GroenLinks-PvdA), Tijs van den Brink (CDA), Van Meijeren (FVD), Ergin (DENK), Diederik van Dijk (SGP), Bikker (ChristenUnie) en Teunissen (PvdD). Zeven van de tien leden waren tijdens de eerste zittingsperiode van de tijdelijke commissie ook al lid van de commissie.

Onderzoeksinstrumenten Kamer
De werkgroep Voor een Kamer die Werkt presenteert in haar eindverslag (april 2025, 'Voor een Kamer die Werkt', bijlage van Kamerstuk 36 673, nr. 4) een reeks praktische aanbevelingen voor de Kamer, vaste commissies en individuele Kamerleden waarmee zij de effectiviteit van hun werk kunnen verbeteren en de positie van de Kamer als geheel kunnen versterken.

De parlementaire enquêtecommissie Corona werkt sinds februari 2024 en kent een looptijd tot december 2026. Op 28 mei 2025 verscheen een brief van het Presidium over een voortgangsbericht van de parlementaire enquêtecommissie Corona inzake de stand van zaken van het onderzoek van de enquêtecommissie. De enquête ligt qua planning op schema. Afgelopen periode hebben de besloten voorgesprekken plaatsgevonden. De parlementaire enquête is het zwaarste onderzoeksinstrument van de Tweede Kamer. Het Presidium vindt het van groot belang dat dit instrument op een effectieve manier wordt ingezet. Met enige regelmaat laat het Presidium zich door de ambtelijke ondersteuning informeren over de voortgang van het enquêteproces.

De commissie Infrastructuur en Waterstaat heeft een parlementaire verkenning uitgevoerd naar de technische mogelijkheden, de tarieven en mogelijke effecten van een systeem van betalen naar gebruik voor automobilisten. De werkgroep Voor een Kamer die Werkt heeft in haar eindverslag geconcludeerd dat de ervaringen met de parlementaire verkenning positief zijn en dat het instrument in een behoefte lijkt te voorzien. De werkgroep doet een aantal aanbevelingen om te leren van ervaringen, bijvoorbeeld

door te zorgen voor een brede voorbereidingsgroep uit de commissie, te spreken met hogere ambtenaren, een openbaar rapport te publiceren en na afloop een evaluatie uit te voeren.

Sociale veiligheid
Het conceptprogramma sociale veiligheid werd op 8 december 2025 definitief vastgesteld door de Directie en wordt doorgeleid naar de Ondernemingsraad (OR) voor advisering. Gedurende 2025 zijn de volgende onderdelen gerealiseerd op de pijlers cultuur, structuur en systemen volgens het onderzoeksrapport «Kracht zonder tegenkracht» door de Universiteit van Utrecht.

Cultuur
Een interactieve lezingenreeks sociale veiligheid is structureel ingericht, met een jaarplanning waarbij ook fracties deelnemen. Ook is gewerkt aan leiderschapsontwikkeling en is een aantal lezingen hierover gegeven.

Ook zijn maatwerktrainingen aan teams aangeboden om de verantwoordelijkheid binnen diensten te versterken. Daarnaast is een pilot intervisie gestart voor teamleiders, gericht op professionele uitwisseling rond sociale veiligheid. Tot slot is de omstanderinterventietraining opnieuw opgepakt.

Structuur
Het aantal externe vertrouwenspersonen is uitgebreid van één naar drie. Het 1-loket voor vragen, meldingen en klachten is succesvol ingericht en laat een stijgende lijn in meldingen zien. Een communicatiestrategie is in ontwikkeling met als kernboodschap «sociale veiligheid is geen 'soft issue', maar keihard noodzaak voor een sterke, weerbare en prettige organisatie en werkomgeving».

Systeem
Binnen het programma sociale veiligheid is de ambtelijk-politieke dialoog en een mogelijke gedragscode verkend in overleg met Kamerleden, fracties en ambtelijke staf, conform *Kracht zonder tegenkracht*, met aansluiting bij de Eerste Kamer en andere Europese parlementen. Dit in aansluiting op de aangenomen motie Grinwis (Kamerstuk 36714, nr. 15).

D. Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 8 Budgettaire gevolgen van beleidsartikel 3. Wetgeving en controle Tweede Kamer (bedragen x € 1.000)								
				Realisatie			Vastgestelde begroting	Verschil
		2021	2022	2023	2024	2025	2025	2025
Art.	**Verplichtingen**	**172.136**	**153.654**	**177.257**	**216.408**	**204.984**	**196.021**	**8.963**
	Uitgaven	**153.833**	**157.556**	**174.909**	**199.874**	**203.170**	**196.021**	**7.149**
3.0	**Wetgeving en controle Tweede Kamer**	**153.833**	**157.556**	**174.909**	**199.874**	**203.170**	**196.021**	**7.149**
	Institutionele inrichting	*105.869*	*108.161*	*122.630*	*138.488*	*145.517*	*141.244*	*4.273*
	Apparaat Tweede Kamer	105.253	107.876	122.123	138.080	145.277	139.866	5.411
	Onderzoeksbudget	616	285	507	408	240	1.378	– 1.138
	Materiële uitgaven	*47.964*	*49.395*	*52.279*	*61.386*	*57.653*	*54.777*	*2.876*
	Drukwerk	1.251	830	1.898	1.562	1.808	2.209	– 401
	Fractiekosten	43.303	42.936	44.344	54.987	49.809	46.868	2.941
	Uitzending leden	54	262	354	330	435	532	– 97
	Parlementaire enquêtes	1.223	3.170	3.320	2.048	3.035	2.700	335
	Bijdrage ProDemos	2.133	2.197	2.363	2.459	2.566	2.468	98
	Ontvangsten	**6.105**	**11.746**	**9.492**	**8.575**	**16.784**	**3.639**	**13.145**

Overzicht van risicoregelingen

Tabel 9 Overzicht garanties (bedragen x € 1.000)							
Artikel	Omschrijving	Uitstaande garanties 2024	Verleend 2025	Vervallen 2025	Uitstaande garanties 2025	Garantie-plafond	Totaal plafond	Totaalstand risicovoor-ziening
3	Fractiekosten	5.452		51	5.401	0	5.401	0

Eind 2024 was sprake van een bedrag van € 5,45 mln. aan uitstaande garanties. In 2025 is een bedrag van € 50.900 aan garanties tot betaling gekomen. Het totaal aan uitstaande garanties aan de fracties per 31-12-2025 heeft een omvang van € 5,4 mln.

E. Toelichting op de instrumenten

Uitgaven

Tabel 10 Specificatie apparaatsuitgaven artikel 3 (bedragen x € 1.000)	
	2025
Totaal apparaat	**145.277**
waarvan personeel	77.962
Eigen personeel	*77.162*
(Ambtelijke) Detacheringen	*800*
Externe inhuur	13.054
Overig personele kosten (vorming & opleiding)	1.307
waarvan materieel	52.954

Institutionele inrichting

Apparaat Tweede Kamer
De vastgestelde begroting 2025 bedroeg € 140 mln. Bij de eerste suppletoire begroting 2025 is extra budget toegevoegd. Het totaal bedrag dat aan de begroting is toegevoegd is per saldo € 16 mln. Hiervan is € 10,5 mln. als extra aanvulling voor de ondersteuning van de Tweede Kamer toegekend, voor het uitvoeren van moties, uitwerking Hoofdlijnen Akkoord, integrale veiligheid, bedrijfsvoering en projecten. Daarnaast is de begroting nog opgehoogd met € 7,2 mln. als gevolg van loon- en prijsontwikkeling en eindejaarsmarge. Tot slot is er nog een kasschuif van € 1,5 mln. geweest van 2025 naar 2026 met betrekking tot inrichting van werkplekken. De stand na de tweede suppletoire begroting 2025 bedroeg € 156 mln. Er is € 10,8 mln. niet besteed, grotendeels heeft dit te maken met vertraging op verschillende projecten en aanbestedingstrajecten.

Externe inhuur (Roemernorm)
In de motie-Roemer (Kamerstukken II 2009/10, 32360, nr. 5) worden de uitgaven binnen het Rijk aan niet-formatief personeel begrensd op 10% van de gezamenlijke uitgaven op alle artikelen voor formatief en niet-formatief personeel. Daarbij is aangegeven dat de norm van 10% het karakter heeft van «comply-or-explain» en dan ook gezien wordt als richtinggevend en niet als afdwingbaar.

In 2025 is € 13 mln. uitgegeven aan niet-formatief personeel. De totale personele uitgaven over 2025 bedragen € 93,5 mln. Dit leidt tot een percentage externe inhuur van 13,97% (2024: 16,5%).

Ondanks de daling van het aandeel externe inhuur, is de externe inhuur in 2025 nog steeds hoger dan de norm, vanwege een nog steeds krappe arbeidsmarkt, met name voor specialistische functies waar de juiste kennis moeilijk te vinden is (informatiebeveiliging, IT kennis). Hierdoor zijn vacatures lastig in te vullen.

Tabel 11 Roemernorm (bedragen x € 1.000)	
Uitgaven aan formatief personeel	79.306
Uitgaven aan detacheringen	1.094
Uitgaven aan niet-formatief personeel	13.054
Totaal (A)	93.454
Niet-formatief personeel (B)	13.054
Roemernorm (B als % van A)	14,0%

Onderzoeksbudget
Dit betreft de uitgaven aan kennisactiviteiten van de Kamercommissies. Commissies programmeren deze activiteiten op basis van de kennisagenda die ze jaarlijks op-/bijstellen. De kennisagenda is het afgelopen jaar maar deels uitgevoerd. Dit komt voornamelijk door de val van het kabinet in juni begin en de wisseling van de Kamer begin november. Hierdoor is de Kamer minder dan gebruikelijk in de gelegenheid om bestaande, net geformuleerde kennisthema's af te ronden en nieuwe kennisthema's te formuleren. De oorspronkelijke begroting bedroeg € 1,4 mln., deze is bij de tweede suppletoire begroting 2025 naar beneden bijgesteld tot € 0,7 mln. Ten opzichte van de laatste stand resteert € 0,5 mln.

Materiële uitgaven

Drukwerk
Op dit artikel worden de uitgaven voor de publicatie van de handelingen en officiële publicaties op www.overheid.nl. geboekt. De uitgaven in 2025 zijn lager dan begroot (€ 0,4 mln.), omdat het aantal geproduceerde pagina's bij het SDU (Staatsdrukkerij en Uitgeverij) lager zijn uitgevallen. Bij tweede suppletoire begroting is hiermee rekening gehouden en is de begroting naar beneden bijgesteld.

Fractiekosten
De realisatie van de fractiekosten in 2025 zijn ten opzichte van de oorspronkelijke begroting toegenomen met € 2,9 mln. Dit houdt verband met de toevoeging van de loon- en prijsbijstelling bij PM suppletoire begroting. De middelen zijn ingezet voor nabetalingen van fractiegelden als gevolg van CAO-wijzigingen en de impact van de Tweede Kamerverkiezingen.

Uitzending Leden
In 2025 hebben de verschillende commissies iets minder dan begroot gebruik gemaakt van de mogelijkheid om op werkbezoek te gaan aan het buitenland. Dit resulteert in een onderbenutting van € 0,1 mln.

Parlementaire enquêtes
De parlementaire enquêtecommissie Corona werkt sinds februari 2024 en kent een looptijd tot begin 2027. De uitgaven zijn in 2025 iets hoger dan begroot. De personeelskosten zijn als gevolg van CAO wijzigingen hoger uitgevallen.

Bijdrage aan ProDemos
De Tweede Kamer betaalt een bijdrage aan ProDemos voor de uitvoering van educatieve activiteiten. De uitgaven in 2025 zijn in lijn met de begroting.

Ontvangsten
De totale ontvangsten zijn € 13,2 mln. hoger uitgevallen ten opzichte van de oorspronkelijke begroting. In de financiële verantwoording over 2024 hebben meerdere fracties het maximale plafond van hun egalisatiereserve van € 5 mln. bereikt. Het daardoor ontstane overschot aan fractiegelden, is in 2025 terugbetaald aan de Tweede Kamer. Daarnaast zijn er diverse ontvangsten van UWV ontvangen. Dit tezamen heeft geleid tot een overschot op de ontvangsten. Bij tweede suppletoire begroting is hiermee rekening gehouden en is de begroting naar boven bijgesteld.

3.4 Artikel 4. Wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer

A. Algemene doelstelling

Het onder dit artikel opgenomen budget ten behoeve van wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer betreft de kosten van interparlementaire activiteiten.

B. Rol en verantwoordelijkheid

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is verantwoordelijk voor het beheer van de begroting van de Staten-Generaal. De colleges voeren zelf het beheer over hun begroting of hun begrotingsdeel. Over de inhoud van dit beheer zijn in artikel 4.4, lid 4 van de Comptabiliteitswet 2016 afspraken vastgelegd (de zogenoemde beheerafspraken) tussen de minister en de colleges, waarin recht gedaan wordt aan hun staatsrechtelijke positie.

C. Beleidsconclusies

Voor wat betreft de uitvoering en de beoogde resultaten deden zich geen bijzonderheden voor.

D. Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 12 Budgettaire gevolgen van beleidsartikel 4. Wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer (bedragen x € 1.000)

		Realisatie				Vastgestelde begroting	Verschil
		2021	2022	2023	2024	2025	2025	2025
Art.	**Verplichtingen**	**891**	**1.031**	**1.380**	**1.418**	**3.151**	**1.661**	**1.490**
	Uitgaven	**891**	**948**	**1.456**	**1.180**	**2.444**	**1.661**	**783**
4.0	**Wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer**	**891**	**948**	**1.456**	**1.180**	**2.444**	**1.661**	**783**
	Materiële uitgaven	*891*	*948*	*1.456*	*1.180*	*2.444*	*1.661*	*783*
	Interparlementaire betrekkingen	891	948	1.456	1.180	2.444	1.661	783
	Ontvangsten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

E. Toelichting op de instrumenten

Uitgaven

Materiële uitgaven
Interparlementaire betrekkingen
De uitgaven voor interdepartementale betrekkingen zijn in 2025 € 0,8 mln. hoger uitgevallen dan de oorspronkelijke begroting. De Staten-Generaal organiseert in juli 2026 de jaarlijkse vergadering («Annual Session») in Nederland van de OVSE (Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa) Parlementaire Assemblee. Het betreft een vijfdaags vergader-

congres voor ongeveer 700 deelnemers. De voorbereidingen hiervoor hebben in 2025 geleid tot hogere kosten. Bij eerste suppletoire begroting is hiermee rekening gehouden en is de begroting naar boven bijgesteld.

4. Niet-beleidsartikelen

4.1 Artikel 10. Nog onverdeeld

Tabel 13 Budgettaire gevolgen artikel 10. Nog onverdeeld (bedragen x € 1.000)

		Realisatie					Vastgestelde begroting	Verschil
		2021	2022	2023	2024	2025	2025	2025
Art.	**Verplichtingen**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
	Uitgaven	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
10.0	**Nog onverdeeld**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
	Nog te verdelen	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
	Ontvangsten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

5. Bedrijfsvoeringsparagraaf

5.1 Bedrijfsvoeringsparagraaf Eerste Kamer

Paragraaf 1 - Uitzonderingsrapportage voor vier verplichte onderdelen
1. Rechtmatigheid
De geconstateerde onrechtmatigheden zijn beperkt en blijven binnen de vastgestelde grenzen.

2. Totstandkoming niet-financiële verantwoordingsinformatie
Er zijn geen bijzonderheden te melden.

3. Begrotingsbeheer, financieel beheer en de materiële bedrijfsvoering
De Algemene Rekenkamer (AR) constateerde over 2025 geen onvolkomenheden met betrekking tot de bedrijfsvoering.

4. Misbruik en oneigenlijk gebruik
Er zijn geen bijzonderheden te melden.

5. Overige aspecten van de bedrijfsvoering
Er zijn geen bijzonderheden te melden.

6. Fraude- en corruptierisico's
Er zijn beperkt mogelijkheden tot fraude en corruptie.

De maatregelen die hiervoor o.a. worden getroffen zijn:
– Uitvoering van het integriteitsbeleid met hierin aandacht voor het voorkomen van fraude en corruptie;
– Voor financiële boekingen geldt minimaal het 4-ogen principe;
– Er worden structureel controles uitgevoerd m.b.t. betalingen en het wijzigen van stamgegevens van crediteuren en debiteuren.

Er hebben zich geen bijzonderheden voorgedaan.

Paragraaf 2 - Rijksbrede bedrijfsvoeringsonderwerpen
Er zijn geen bijzonderheden te melden.

Paragraaf 3 - Belangrijke ontwikkelingen en verbeteringen in de bedrijfsvoering
Er zijn verdere verbeteringen doorgevoerd in de informatiebeveiliging.

5.2 Bedrijfsvoeringsparagraaf Tweede Kamer

Paragraaf 1 - Uitzonderingsrapportage voor vier verplichte onderdelen

1. Rechtmatigheid
Er zijn geen overschrijdingen van de rapporteringstoleranties geconstateerd.

2. Totstandkoming niet-financiële verantwoordingsinformatie
Er zijn geen bijzonderheden te melden.

3. Begrotingsbeheer, financieel beheer en de materiële bedrijfsvoering
In 2025 heeft de Tweede Kamer verder geïnvesteerd in het verbeteren van het financieel beheer. Zo heeft de Tweede Kamer de interne controle functie verbeterd. In 2025 is ook gestart met de implementatie van het multi compliancy framework (MCF). Dit is een tool die de interne controle functie ondersteunt in het uitvoeren van verschillende controles.

Uit het verantwoordingsproces 2024 zijn geen specifieke aandachtspunten naar voren gekomen waar de Tweede Kamer in kan verbeteren.

4. Misbruik en oneigenlijk gebruik
De Tweede Kamer heeft ten aanzien van IT-beheersmaatregelen, gericht op het financiële informatiesysteem, verdere stappen gezet in het mitigeren van de risico's en worden verschillende controles uitgevoerd om het misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen.

5. Overige aspecten van de bedrijfsvoering
Kunstbeheer

In overeenstemming met de procedure Kunstbeheer heeft de interne auditor een deelwaarneming op de kunstcollectie uitgevoerd. Deze audit betrof zowel de list-to-floor als de floor-to-list beoordeling. De audit heeft geen noemenswaardige bevindingen opgeleverd.

De Tweede Kamer heeft verder geïnvesteerd in zowel beleidsmatige als beheersmatige aspecten van het kunstbeheer. De Kunstcommissie (bestaande uit Kamerleden) heeft het collectieplan goedgekeurd en daarmee de definitie voor kunst vastgesteld. De Tweede Kamer was voornemens om in 2025 de kunstcollectie te taxeren en een nulmeting te houden. Mede door de verkiezingen en daarmee gepaarde verhuisbewegingen, waaronder de kunstcollectie, is dit niet gerealiseerd in 2025.

6. Fraude- en corruptierisico's
In 2025 zijn er geen signalen geweest op het gebied van fraude en corruptie binnen de Tweede Kamer. De Tweede Kamer werkt conform het eigen frauderisicobeleid, hierin zijn verschillende maatregelen getroffen om de risico's te mitigeren op gebied van fraude, zoals vierogen principes, functiescheidingen en ICT-beheersmaatregelen. Het voorkomen van fraude is en blijft een actueel thema voor de Tweede Kamer, zo is in 2025 een frauderisicoassessment gehouden binnen de HR processen.

Paragraaf 2 - Rijksbrede bedrijfsvoeringsonderwerpen

Audit Committee

Het Audit Committee is in 2025 vier keer bijeengekomen (conform beoogde vergadercyclus) onder leiding van de Griffier. De samenstelling van het Audit Committee is voltallig en is aangevuld met externe leden. Ook participeren de Auditdienst Rijk en de Algemene Rekenkamer in het Audit Committee.

Paragraaf 3 - Belangrijke ontwikkelingen en verbeteringen in de bedrijfsvoering

De Tweede Kamer heeft in 2025 een aanbesteding succesvol afgrond voor de verwerving van een nieuw financieel informatiesysteem (FIS). De aanbesteding is voor alle Hoge Colleges van Staat, waaronder de Tweede kamer, afgerond. Doel is om een toekomstbestendig financieel informatiesysteem voor de Hoge Colleges van Staat te realiseren.

C. JAARREKENING

6. Verantwoordingsstaat

Tabel 14 Verantwoordingsstaat 2025 van de Staten-Generaal (IIA) (bedragen x € 1.000)

Art.	Omschrijving	Vastgestelde begroting (1)			Realisatie (2)			Verschil (3) = (2) - (1)		
		Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten	Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten	Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten
	Totaal	**266.739**	**266.739**	**3.865**	**282.379**	**278.502**	**17.158**	**15.640**	**11.763**	**13.293**
	Beleidsartikelen									
1	Wetgeving en controle Eerste Kamer	25.634	25.634	140	29.662	28.599	270	4.028	2.965	130
2	Uitgaven ten behoeve van leden en oud-leden Tweede Kamer	43.423	43.423	86	44.582	44.289	104	1.159	866	18
3	Wetgeving en controle Tweede Kamer	196.021	196.021	3.639	204.984	203.170	16.784	8.963	7.149	13.145
4	Wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer	1.661	1.661	0	3.151	2.444	0	1.490	783	0
	Niet-beleidsartikelen									
10	Nog onverdeeld	0	0	0	0	0	0	0	0	0

7. Saldibalans

Tabel 15 Saldibalans per 31 december 2025 van de Staten-Generaal (IIA) (bedragen x € 1.000)

Activa		31-12-2025	31-12-2024	Passiva		31-12-2025	31-12-2024
Intra-comptabele posten				**Intra-comptabele posten**			
1)	Uitgaven ten laste van de begroting	278.502	270.874	2)	Ontvangsten ten gunste van de begroting	17.158	8.768
3)	Liquide middelen	2	2				
4)	Rekening-courant Rijkshoofdboekhouding[1]	0	0	4a)	Rekening-courant Rijkshoofdboekhouding	255.392	256.397
5)	Rekening-courant RHB Begrotingsreserve	0	0	5a)	Begrotingsreserves	0	0
6)	Vorderingen buiten begrotingsverband	247	314	7)	Schulden buiten begrotingsverband	6.201	6.025
8)	Kas-transverschillen	0	0				
Subtotaal intra-comptabel		**278.751**	**271.190**	**Subtotaal intra-comptabel**		**278.751**	**271.190**
Extra-comptabele posten				**Extra-comptabele posten**			
9)	Openstaande rechten	0	0	9a)	Tegenrekening openstaande rechten	0	0
10)	Vorderingen	490	128	10a)	Tegenrekening vorderingen	490	128
11a)	Tegenrekening schulden	0	0	11)	Schulden	0	0
12)	Voorschotten	68.977	75.333	12a)	Tegenrekening voorschotten	68.977	75.333
13a)	Tegenrekening garantieverplichtingen	5.402	5.453	13)	Garantieverplichtingen	5.402	5.453
14a)	Tegenrekening andere verplichtingen	45.324	51.525	14)	Andere verplichtingen	45.324	51.525
15)	Deelnemingen	0	0	15a)	Tegenrekening deelnemingen	0	0
Subtotaal extra-comptabel		**120.193**	**132.439**	**Subtotaal extra-comptabel**		**120.193**	**132.439**
Totaal		**398.944**	**403.629**	**Totaal**		**398.944**	**403.629**

1 Rijkshoofdboekhouding

TOELICHTING OP DE SALDIBALANS per 31 december 2025

Algemeen

Het intracomptabele deel van de saldibalans (financiële posten 1 t/m 13) bevat het resultaat van de financiële transacties in de departementale administratie die een directe relatie hebben met de kasstromen. Deze kasstromen worden via de rekening-courant met het ministerie van Financiën bijgehouden.

Het extracomptabele deel bevat het saldo van de overige rekeningen die met sluitrekeningen in evenwicht worden gehouden.

De cijfers in de saldibalans zijn vermeld in duizendtallen en afgerond naar boven. Hierdoor kunnen bij het subtotaal en het totaal afrondingsverschillen optreden.

De maandverantwoordingen van de kasbeherende diensten van de Eerste en Tweede Kamer zijn tot en met 31 december 2025 verwerkt in deze rapportage.

Ad 1 en 2. Uitgaven en ontvangsten

Bij de begrotingsuitgaven en -ontvangsten zijn de gerealiseerde uitgaven en ontvangsten opgenomen met betrekking tot het jaar 2025 waarvoor de Rijksrekening nog niet door de Tweede Kamer is goedgekeurd.

Ad 3. Liquide middelen

De post liquide middelen is opgebouwd uit de contante gelden aanwezig in de kluis van de kasbeheerders. Het totaalbedrag ad € 1.250,- is als volgt opgebouwd:

Tabel 16 Liquide middelen (bedragen in €)

Liquide middelen	Saldo
a) Eerste Kamer	1.250
b) Tweede Kamer	0
Totaal	**1.250**

Ad 4a. Rekening-courant Rijkshoofdboekhouding

Op de Rekening–courant met de Rijkshoofdboekhouding (RHB) wordt de financiële verhouding met het ministerie van Financiën weergegeven. Opgenomen zijn de bedragen conform Rekening-courant afschriften en het saldobiljet. De volgende Rekening-courantverhouding is opgenomen in de balans:

Tabel 17 Overzicht Rekening-courant Rijkshoofdboekhouding (bedragen in €)

Rekening-courant	Saldo
a) Rekening-courant FIN/RHB	255.391.817
Totaal	**255.391.817**

Ad 6. Vorderingen buiten begrotingsverband

Het bedrag aan vorderingen buiten begrotingsverband is als volgt opgebouwd:

Tabel 18 Overzicht vorderingen buiten begrotingsverband (bedragen x €)

Intra-comptabele vorderingen	Saldo
a) Vorderingen Kasbeheerders	
Eerste Kamer	3.728
Tweede Kamer	243.216
Totaal	**246.944**

Ad a) Vorderingen kasbeheerders

Eerste Kamer
De vorderingen van de Eerste Kamer hebben betrekking op openstaande creditnota's (€ 3.728).

Tweede Kamer
De vorderingen van de Tweede Kamer hebben betrekking op openstaande reisvoorschotten (€ 100.503), openstaande loonvoorschotten (€ 34.306), door te belasten facturen (€ 101.387) en kruisposten (€ 9.020).

Ad 7. Schulden buiten begrotingsverband

Het bedrag aan schulden buiten begrotingsverband is als volgt opgebouwd:

Tabel 19 Overzicht schulden buiten begrotingsverband (bedragen in €)

Intra-comptabele schulden	Saldo
a) Eerste Kamer	11.678
b) Tweede Kamer	6.188.928
Totaal	**6.200.605**

Eerste Kamer
De schulden van de Eerste Kamer bestaan uit lunchkosten voorzitter (€ 239) en intercompany schuld met het ministerie van BZK (€ 11.438).

Tweede Kamer
De schulden van de Tweede Kamer bestaan voornamelijk uit nog af te dragen loonheffingen (€ 5,0 mln.) en pensioenpremies (€ 1,1 mln.). De afwikkeling hiervan vind in januari 2026 plaats. Het overige openstaande bedrag bestaat uit kruisposten (€ 48.074) en verlegde btw (€ 52.360).

Ad 10. Vorderingen
Ad 10a. Tegenrekening vorderingen

Het totaalbedrag is als volgt opgebouwd:

Tabel 20 Overzicht vorderingen (bedragen in €)

Type vordering	Saldo
a) Vorderingen Kasbeheerders	
Eerste Kamer	0
Tweede Kamer	489.925
Totaal	489.925

Het saldo van de Tweede Kamer betreft debet nota´s.

Ad 12. Voorschotten
Ad 12a. Tegenrekening voorschotten

De saldi van de per 31 december 2025 openstaande voorschotten en van de in 2025 afgerekende voorschotten worden hieronder per jaar gespecificeerd:

Tabel 21 Overzicht openstaande voorschotten per 31 december 2025 (bedragen in €)	
Voorschotten openstaand	Saldo
Eerste Kamer	2.323.913
Tweede Kamer	66.652.136
Totaal	**68.976.049**

Ad a) Eerste Kamer
Het saldo openstaande voorschotten van de Eerste Kamer bestaat uit verstrekte voorschotten aan de fractie-ondersteuning van (€ 2,1 mln.), de uitvoeringskosten Algemene Pensioen- en uitkeringswet politieke ambtsdragers (APPA) van oud voorzitters (€ 55.685) en openstaande voorschotten leveranciers (€ 97.077).

Ad b) Tweede Kamer
Het saldo van openstaande voorschotten van de Tweede Kamer bestaat uit verstrekte voorschotten aan fracties in 2024 (€ 49,8 mln.), de voorschotten aan ProDemos uit 2024 (€ 2,3 mln.) en de voorschotten aan PROambt advies (€ 14,6 mln.).

Tabel 22 Overzicht openstaande voorschotten Eerste Kamer naar ontstaansjaar (bedragen in €)				
Ontstaansjaar	Stand 01-01-2025	verstrekt 2025	afgerekend 2025	stand 31-12-2025
2022	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	37.495	0,00	37.494,62	0,00
2024	2.320.141	0,00	2.285.057	35.084
2025	0	2.517.037	228.208	2.288.829
Totaal	**2.357.636**	**2.517.037**	**2.550.759**	**2.323.913**

Tabel 23 Overzicht openstaande voorschotten Tweede Kamer naar ontstaansjaar (bedragen in €)				
Ontstaansjaar	stand 01-01-2025	verstrekt 2025	afgerekend 2025	stand 31-12-2025
2022	0	0	0	0
2023	1.006.395	0	1.006.395	0
2024	71.968.522	246.800	72.215.322	0
2025	0	66.652.136	0	66.652.136
Totaal	**72.974.916**	**66.898.936**	**73.221.716**	**66.652.136**

Ad 13. Garantieverplichtingen
Ad 13a. Tegenrekening garantieverplichtingen

Tabel 24 Overzicht garantieverplichting (bedragen in €)		
Verplichtingen per 1/1	5.452.127	
Aangegane verplichtingen in het verslagjaar	0	+/+
	5.452.127	
Tot betaling gekomen in 2025	50.939	-/-
Negatieve bijstellingen verplichtingen uit voorgaande jaren	0	-/-
Totaal	**5.401.188**	

De garanties van de Tweede Kamer vloeien voort uit het gestelde in de regeling «Tegemoetkoming in de kosten van de fracties».

Ad 14. Andere verplichtingen
Ad 14a. Tegenrekening andere verplichtingen

Tabel 25 Overzicht openstaande verplichtingen BiBBV (bedragen in €)

Verplichtingen per 1/1	51.527.528	
Aangegane verplichtingen in het verslagjaar	282.379.000	+/+
	333.906.528	
Tot betaling gekomen in 2025	278.451.061	-/-
Negatieve bijstellingen verplichtingen uit eerdere begrotingsjaren	10.131.322	-/-
Totaal	**45.324.145**	

8. WNT-verantwoording 2025 Staten-Generaal

De Wet normering topinkomens (WNT) bepaalt dat de bezoldiging en eventuele ontslaguitkeringen van topfunctionarissen in de publieke en semi-publieke sector op naamsniveau vermeld moeten worden in het financieel jaarverslag. Deze publicatieplicht geldt tevens voor topfunctionarissen die bij een WNT-instelling geen - al dan niet fictieve - dienstbetrekking hebben of hadden. Daarnaast moeten van niet-topfunctionarissen de bezoldiging (zonder naamsvermelding) gepubliceerd worden indien deze het wettelijk bezoldigingsmaximum te boven gaan. Niet-topfunctionarissen zonder dienstverband vallen echter buiten de reikwijdte van de wet.

Voor dit departement heeft de publicatieplicht betrekking op onderstaande functionarissen. De bezoldigingsgegevens van de leden van de Top Management Groep zijn opgenomen in het jaarverslag van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Het algemeen bezoldigingsmaximum bedraagt in 2025 € 246.000.

Tabel 26 Bezoldiging van topfunctionarissen

Naam instelling	Naam topfunctionaris	Functie (s) (+ tussen haakjes gegevens van 2024)	Datum aanvang functievervulling in 2025 (+ tussen haakjes gegevens van 2024)	Datum einde functievervulling in 2025 (+ tussen haakjes gegevens van 2024)	Dienstverband in fte (+ tussen haakjes omvang in 2024)	Op externe inhuurbasis (nee; <= 12 kalender - mnd; > 12 kalender - mnd)	Beloning plus onkostenvergoedingen (belast) (+ tussen haakjes bedrag in 2024)	Voorzieningen t.b.v. beloningen betaalbaar op termijn (+ tussen haakjes bedrag in 2024)	Totale bezoldiging in 2025 (+ tussen haakjes bedrag in 2024)	Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum (tussen haakjes bedrag 2024)	Motivering en bedrag(indien overschrijding)
Eerste Kamer der Staten-Generaal	Dhr. R. Nehmelman	Griffier (Griffier)	1-1-2025 (1-1-2024)	31-12-2025 (31-12-2024)	1(1)	nee	219.595 (213.058)	23.311 (23.427)	242.906 (236.485)	246.000 (233.000)	
Tweede Kamer der Staten-Generaal	Dhr. P. Oskam	Griffier (Griffier)	1-1-2025 (1-1-2024)	31-12-2025 (31-12-2024)	1 (1)	nee	194.894 (189.129)	23.193 (24.096)	218.087 (213.225)	246.000 (233.000)	

Er zijn geen functionarissen die in 2025 een bezoldiging boven het toepasselijk bezoldigingsmaximum hebben ontvangen, of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden. Er zijn in 2025 geen functionarissen die hun werkzaamheden als topfunctionaris hebben neergelegd en die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar aangemerkt worden als topfunctionaris. Er zijn in 2025 geen ontslaguitkeringen betaald die op grond van de WNT moeten worden gerapporteerd.